

Област „Действия по климата“ ПРЕХОД КЪМ ЧИСТА ЕНЕРГИЯ

КРАЕН СРОК ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ:
23.09.2025

CLEAN ENERGY TRANSITION

Преход към чиста енергия

Обща информация

Вид дейности: разработване и разпространение на най-добри практики, мобилизиране на инвестиции, подобряване на уменията, премахване на пазарните бариери, повишаване на осведомеността, образование, овластяване.

Coordination and support actions

Преход към чиста енергия: области на интервенция

Изграждане на национална, регионална и местна политическа рамка, подкрепяща прехода към чиста енергия

Ускоряване внедряването на технологии, дигитализация, нови услуги на и бизнес модели и подобряване на свързаните професионални умения на пазара за преход към чиста енергия

Привличане на частно финансиране за устойчива енергия

Подпомагане развитието на местни и регионални инвестиционни проекти

Включване и овластяване на гражданите в преход към чиста енергия

Преход към чиста енергия специфични цели

- ❖ да разработва, демонстрира и насърчава иновативни техники, методи и подходи за постигане на целите на законодателството и политиката на ЕС относно прехода към устойчива възобновяема енергия и повишаване на енергийната ефективност, както и да допринесе за базата от знания и за прилагането на най-добрите практики
- ❖ да подкрепя разработването, прилагането, мониторинга и прилагането на законодателството и политиката на ЕС относно чистия, устойчив и справедлив енергиен преход като се разширят решенията за възобновяема енергия и се повиши енергийната ефективност, включително чрез подобряване на управлението на всички нива, по-специално чрез повишаване на капацитета на публичните и частните участници и участието на гражданското общество, както и чрез структуриране на пазара, за да се даде възможност и насърчи внедряването на технологии за енергиен преход.
- ❖ поощрява мащабното внедряване на успешни технически и свързани с политиката решения за прилагане на законодателството на ЕС относно прехода към възобновяема енергия или повишаване на енергийната ефективност чрез възпроизвеждане на резултатите, интегриране на свързани цели в други политики и в практиките на публичния и частния сектор, мобилизиране на инвестиции и подобряване на достъпа до финансиране.

Политиките на ЕС за енергиен преход

- ❖ Законодателния пакет Fit to 55 („Готови за 55“)
- ❖ Европейската зелена сделка и Европейския закон за климата
- ❖ Директивата за енергийна ефективност
- ❖ План REPowerEU
- ❖ Директивата за възобновяема енергия
- ❖ Национални планове „Енергетика и климат“
- ❖ Директивата за енергийните характеристики на сградите
- ❖ Пакт за чиста промишленост
- ❖ План за действие за енергия на достъпни цени

Разпределение на бюджета по покани

Общ бюджет по подпрограма
Преход към чиста енергия:
91 000 000 €

Максимален
размер на
съфинансиране
по програма
LIFE - 95 %

Тема	Общ бюджет по теми (евро)
1. LIFE-2025-CET-OSS	10 000 000
2. LIFE-2025-CET-POLICY	4 000 000
3. LIFE-2025-CET INDUSTRY	9 000 000
4. LIFE-2025-CET-PRIVAFIN	7 000 000
5. LIFE-2025-CET-DHC	6 000 000
6. LIFE-2025-CET-ENERPOV	6 000 000
7. LIFE-2025-CET-BUILDSKILLS	6 000 000
8. LIFE-2025-CET-ENERCOM	7 000 000
9. LIFE-2025-CET-LOCAL	7 000 000
10. LIFE-2025-CET-BETTERRENO	6 000 000
11. LIFE-2025-CET-PDA	8 000 000
12. LIFE-2025-CET-EUCF	15 000 000

Преход към чиста енергия специфични цели

- ❖ Покани, при които предложенията трябва да бъдат подадени от **поне един кандидат** от допустима държава: **LIFE-2025CET-BUILDSKILLS, LIFE-2025-CET-PRIVAFIN, LIFE-2025-CET-OSS И LIFE-2025-CET-PDA**
- ❖ Покани, при които предложенията трябва да бъдат подадени от **най-малко 3 кандидата** (бенефициенти; несвързани лица) от 3 различни допустими държави: **LIFE-2025-CET-LOCAL, LIFE-2025-CET-POLICY, LIFE-2025-CET-BETTERRENO, LIFE-2025-CET INDUSTRY, LIFE-2025-CET-DHC, LIFE-2025-CET-EUCF, LIFE-2025-CET-ENERPOV и LIFE-2025-CET-ENERCOM**

LIFE-2025-СЕТ-LOCAL: Насърчаване на прехода към чиста енергия в градовете и регионите

- ❖ Цели: да подпомогне градовете и регионалните власти с необходимия капацитет и умения за разработване и прилагане на планове и стратегии за декарбонизация за прехода към чиста енергия, които са от решаващо значение за индустриите, бизнеса и гражданите на техните територии.
- ❖ Обхват: Действията следва да осигурят техническа подкрепа на значителен брой местни и регионални власти, в зависимост от целевия контекст, и да изградят техния капацитет за предоставяне и изпълнение на амбициозни краткосрочни и средносрочни планове и стратегии за СЕТ за 2030 г.

LIFE-2025-CET-POLICY — Към ефективно прилагане на ключово законодателство в областта на устойчивата енергия

- ❖ Цели: да подпомогне прилагането на основните законодателни актове в областта на устойчивата енергия, по-специално на Директивата за енергийна ефективност, Директивата за възобновяема енергия и енергийните характеристики на Директива за сградите.
- ❖ Обхват А: Подкрепа за прилагането на Директивата за енергийна ефективност
- ❖ Обхват Б: Подкрепа за прилагането на Директивата за възобновяема енергия
предложенията следва да подкрепят публичните органи, отговарящи за транспонирането и прилагането на директивата

LIFE-2025-CET INDUSTRY — Подкрепа за прехода към чиста енергия на европейската промишленост и бизнеси

- ❖ Цели да подпомогне прехода към чиста енергия и декарбонизацията на промишлеността чрез преодоляване на разликата между търсенето и предлагането на технологии с нулева нетна енергия, както и чрез насърчаване на съвместни подходи между компании, работещи във физическа близост.

- ❖ Предложенията за обхват трябва да обхващат само един от:
 - ❖ 1. Сътрудничество между индустриалните сектори и доставчиците на технологии за оптимизиране и внедряване на технологии за чиста енергия
 - ❖ 2. Сътрудничество между индустриите в близост за насърчаване на използването на чиста, достъпна и устойчива енергия

LIFE-2025-CET-BETTERRENO — Решения за енергийно обновяване - По-бързо, по-задълбочено, достъпно, по-интелигентно, ориентирано към услуги и данни обновяване на сгради

- ❖ Цели да разработи и внедри подходи, които обединяват участници, пазари, рамки и иновативни решения, за да повишат привлекателността на подобренията в ефективността на сградите и да намалят административното, логистичното и финансовото бреме, което все още върви заедно с (дълбокото) преоборудване на сгради.

- ❖ Предложенията да се фокусират върху един от два обхвата:
 - ❖ Обхват А: Улесняване на енергийното обновяване и конкурентоспособността
 - ❖ Обхват Б - Изграждане на инструменти, данни и услуги

LIFE-2025-CET-BUILDSKILLS: Национални платформи за умения за енергийна ефективност за прехода към чиста енергия

❖ Цели:

- ❖ Целта е да увеличи броя на квалифицираните специалисти (работници и служители) по веригите за създаване на стойност в строителството и ремонта. BUILD UP Skills ангажира и публичните власти, собствениците на сгради и наемателите, за да повиши осведомеността относно значението на квалифицираната работна сила.

❖ Обхват

- ❖ Обхват А - Подкрепа за функционирането на съществуващите национални платформи за умения
- ❖ Обхват Б - (Възстановяване) на национални платформи за умения

LIFE-2025-CET-DHC: Подкрепа за мрежи за централно отопление и охлаждане

- ❖ **Цели:** намаляване на потреблението на изкопаеми горива за отопление и/или охлаждане. В този контекст по-специално модерните и ефективни системи за централно отопление могат да свържат местното търсене с нискотемпературни възобновяеми и отпадъчни енергийни източници, както и по-широките електрически и газови мрежи, като по този начин допринасят за оптимизиране на предлагането и търсенето на енергийни носители.

- ❖ **Обхват:** Очаква се и предложенията да работят с:
 - ❖ с оператори/собственици на съществуващи топлофикационни системи
 - ❖ с общините или съответните ключови заинтересовани страни

❖ Цели да увеличи размера на частното финансиране, разпределено за енергийна ефективност и малки възобновяеми енергийни източници чрез създаване на иновативни схеми за финансиране на инвестиции в устойчива енергия.

❖ Обхват

Предложенията трябва да създадат иновативна схема за финансиране, която използва частно финансиране за инвестиции в енергийна ефективност, потенциално в комбинация с възобновяеми енергийни източници и съхранение на енергия.

LIFE-2025-CET-OSS — Обслужване на едно гише - Интегрирани услуги за преход към чиста енергия в сградите

- ❖ Цели: да подпомогне създаването или възпроизвеждането на центрове за обслужване на едно гише (OSS), предлагащи интегрирани услуги за преход към чиста енергия в частни жилищни сгради.
- ❖ Имат два обособени обхвата:
- ❖ Обхват А: Интегрирани услуги за обновяване на дома
- ❖ Обхват Б: Интегрирани услуги за енергийна модернизация на частни жилища под наем

LIFE-2025-CET-PDA — Помощ за развитие на проекти за инвестиции в устойчива енергия

- ❖ Цели Помощта за разработване на проекти (PDA) предлага техническа помощ за превръщането на идеите за проекти за устойчива енергия в реални инвестиции. Тя подкрепя публичните и частните разработчици на проекти на всяка стъпка от пътя за реализиране на амбициозни и мащабни инвестиции в устойчива енергия.
- ❖ Обхват - Проектите по PDA трябва да доведат до реално стартиране на инвестиции в устойчива енергия в рамките на проекта, демонстрирайки коефициент на ливъридж от поне 15 в сравнение с безвъзмездната финансова помощ за техническа помощ (поне 10 за инвестиции изключително в жилищни сгради).

LIFE-2025-SET-EUCF: Европейски градски механизъм – Подкрепа на градовете за разработване на инвестиционни планове за прехода към чиста енергия

- ❖ Цели да се основава на опита на настоящия Европейски градски механизъм (EUCF) и да предвижда подходящо проследяване и разширяване на основния му подход.
- ❖ Обхват - да предлага финансова подкрепа и свързани с нея услуги на европейски градове, общини или техни групи за разработване на инвестиционни концепции за енергийна ефективност и интегрирани инвестиции в енергиен преход, съчетаващи енергийна ефективност и възобновяеми енергийни източници.

LIFE-2025-CET-ENERPOV — Намаляване на енергийната бедност на домакинствата в Европа

- ❖ Цели: да се съсредоточат усилия върху предлагането на подкрепа за преодоляване на бариерите пред предприемането на мерки за обновяване в многофамилни сгради, изискващи координирани действия между собствениците на жилища и наемателите, както и подкрепа на съответните участници, включително публичните органи, при разработването на по-дългосрочни стратегии и рамки за координация за смекчаване на енергийната бедност.
- ❖ Обхват:
 - ❖ Подкрепа за политики и координация на публичните органи и заинтересованите страни
 - ❖ Подкрепа за обновяване на жилищни многофамилни сгради

LIFE-2025-CET-ENERCOM: Подкрепящи услуги за енергийни общности

❖ Цели: да създаде или разшири услуги, подкрепящи създаването и растежа на енергийни общности.

❖ Обхват:

Предложените действия следва да се фокусират върху създаването или разширяването на услуги за подкрепа, насочени към улесняване на създаването на нови енергийни общности и растежа на съществуващите.

Допустими бенефициенти:

- ❑ юридически лица (публични или частни органи);
- ❑ да са установени в една от допустимите държави, т.е. държави -членки на ЕС или държави извън ЕС: изброени държави от ЕИП и държави, свързани с програмата LIFE (участващи държави) или държави, които са в процес на преговори за споразумение за асоцииране и където споразумението влиза в сила преди подписването на безвъзмездната финансова помощ;
- ❑ координаторът трябва да бъде установен в допустима държава.
- ❑ Международни организации - Международните организации са допустими. Правилата относно допустимите държави не се прилагат за тях.
- ❑ Асоциации и групи по интереси - образувания, съставени от членове, могат да участват като „еднолични бенефициенти“ или „бенефициенти без юридическо лице“
- ❑ Субекти без правосубектност - Субекти, които нямат правосубектност съгласно националното си законодателство, могат да участват по изключение, при условие че техните представители имат капацитет да поемат правни задължения от тяхно име и да предлагат гаранции за защита на финансовите интереси на ЕС, еквивалентни на предлаганите от юридически лица.

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО!

Повече информация на:

www.life-bulgaria.bg

<https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities>

